

Voorjaarsnota 2018

Voorjaarsnota 2018	1
1. Aanbiedingsbrief.....	3
2. Financiën in één oogopslag	5
2.1 Financieel overzicht	5
3. Bestedingsplan.....	8
4. Programmaverantwoording	18
4.1 Burger en bestuur.....	18
4.2 Werk en inkomen	18
4.3 Veiligheid	19
4.4 Onderwijs en jeugd.....	20
4.5 Bouwen, wonen en milieu	20
4.6 Openbare ruimte	23
4.7 Vrije tijd.....	23
4.8 Zorg en welzijn.....	24
4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering.....	25
5. Meerjarenbegroting.....	27

1. Aanbiedingsbrief

Inleiding

In deze voorjaarsnota 2018 leggen wij verantwoording af over de eerste maanden van het jaar 2018. Daarbij ligt het accent op de financiële veranderingen.

We staan aan het begin van een nieuwe bestuursperiode. De bespreking van het coalitieakkoord en van de aanpak die daarop volgt zijn vooral de momenten van het politieke debat.

Deze voorjaarsnota is met name gericht op het bestaande beleid zoals dat door de vorige raad en het vorige college zijn ingezet. Als we in deze nota een doorkijk geven naar de rest van 2018 of verder, doen we dat vanuit het perspectief van het coalitieakkoord. Voor een aantal onderwerpen zal gelden dat we die meenemen in onze uitvoeringsagenda waar we na de zomer 2018 een start mee maken. In een enkel geval verwijzen we daar ook nog uitdrukkelijk naar.

Veranderingen

In de voorjaarsnota verwerken we alles wat veranderd is ten opzichte van de gegevens die we hebben gebruikt bij het opstellen van de begroting 2018. Die begroting hebben we opgesteld met gegevens tot en met ongeveer augustus 2017. Dat betekent dat u in de voorjaarsnota de financiële veranderingen terugvindt over de periode september 2017 tot en met april 2018. De beleidsmatige verantwoording betreft de periode januari tot en met april 2018.

Voortgang

De voortgang van het beleid beschrijven we in de teksten die hierna volgen. Daarbij komt het bestedingsplan 2018 apart in beeld. We rapporteren in de voorjaarsnota in hoofdzaak op afwijkingen. Wat gaat zoals verwacht en begroot, benoemen we niet afzonderlijk.

Herhalingen

We voorkomen herhalingen. Als we dus een onderwerp noemen onder de voortgang van het bestedingsplan, doen we dat in de volgende teksten niet nog een keer.

Bedrijfsvoering

Doordat er de afgelopen jaren veel bezuinigd is op de bedrijfsvoering, lukt het niet meer in alle gevallen knelpunten binnen de bestaande middelen op te lossen. We komen daarop terug in de jaarstukken 2017.

Besluiten

Wij adviseren u de voorjaarsnota 2018 vast te stellen. Daarnaast adviseren wij u de volgende besluiten te nemen:

1. Fietspad De 7 Blokken

Een krediet van € 20.000 beschikbaar stellen als voorbereidingskosten voor het aanleggen van het fietspad De 7 Blokken met als dekking de reserve Openbare ruimte.

Toelichting: In de begroting 2018 heeft u ingestemd met de aanleg van dit fietspad. U heeft daarvoor een krediet beschikbaar gesteld waarvan de lasten vanaf 2019 op de begroting drukken. Er is een extra voorbereidingskrediet nodig van € 20.000.

2. Mutaties reserves

Een bedrag van € 44.015 onttrekken aan de Egalisatiereserve tarief afvalstoffenheffing.

Een bedrag van € 44.015 onttrekken aan de Reserve riolering.

Toelichting: De aanbesteding van straatreiniging en onkruidbestrijding heeft financiële gevolgen. Omdat deze activiteiten onderdeel uitmaken van de kostenonderbouwing van de afvalstoffen- en rioolheffing wordt een deel van de extra kosten onttrokken aan beide reserves. De stijging van de kosten levert tegelijk een btw-voordeel op. Dit komt terug in paragraaf 2.1 Financieel overzicht.

3. Saldo en bestemming

Het saldo van de voorjaarsnota verwerken in het begrotingssaldo 2018.

Toelichting: Het saldo van de voorjaarsnota is € 382. Dat is het saldo van een voordeel van € 617.318 en een nadeel van € 616.936.

In de nota Reserves en voorzieningen hebben we vastgelegd dat een positief resultaat voor de helft wordt toegevoegd aan de reserve Openbare ruimte en voor de andere helft aan de reserve Woon- en leefomgeving. Gezien de geringe omvang van het resultaat van deze voorjaarsnota stellen we voor om hier van af te wijken en het resultaat te verwerken in het begrotingssaldo 2018.

We komen in deze bestuursperiode met een voorstel om de nota Reserves en voorzieningen te herijken.

2. Financiën in één oogopslag

2.1 Financieel overzicht

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de financiële bijstellingen.
 Hieronder vindt u een overzicht van de voor- en nadelen met een incidenteel of structureel karakter.
 De structurele mutaties verwerken wij ook meerjarig. Voor de effecten hiervan verwijzen wij u naar het onderdeel Meerjarenbegroting 2018-2022.

Voordelen	bedrag structureel	bedrag incidenteel
Algemene uitkering	€ 462.000	
Dividend	€ 54.000	
Huurbijdrage tijdelijke huisvesting	€ 40.000	
Exploitatie gemeentelijke gebouwen		€ 27.000
Indexering en actualisatie begroting	€ 20.000	
Effect aanbesteding straatreiniging en onkruidbestrijding	€ 15.000	
totaal voordelen	€ 590.000	€ 27.000

Nadelen	bedrag structureel	bedrag incidenteel
Subsidie Stichting Welzijnswerk	€ 159.000	
Pensioen- en verzekeringspremies	€ 104.000	
Kosten bestuur	€ 56.000	€ 41.000
Uitkeringen WWB	€ 59.000	
Verkiezingen		€ 48.000
Bijdrage VRD	€ 33.000	
Bijdrage GGD	€ 36.000	
Abonnementen en contributies	€ 36.000	
Bijdrage Holocaust Namenmonument		€ 16.000
Saldo kleinere mutaties (tot € 15.000)	€ 28.000	
totaal nadelen	€ 512.000	€ 105.000

Saldo (afgerond)	€ 78.000	€ - 78.000
Totaal positief resultaat (afgerond):	€ 0	

Het totale resultaat is € 382 voordelig. Hieronder volgt een toelichting op de voor- en nadelen.

Voordelen

Algemene uitkering

De aanpassingen van het gemeentefonds uit de septembercirculaire 2017, de decembercirculaire 2017 en de maartcirculaire 2018 zijn verwerkt. Vooral de maartcirculaire laat meerjarig een positief resultaat zien.

Dividend

De bijdrage aan dividend van de BNG is geactualiseerd.

Huurbijdrage tijdelijke huisvesting

We betaalden aan RENN4 een bijdrage voor tijdelijke huisvesting. De tijdelijke huisvesting is beëindigd. De huurbijdrage hoeft dus niet meer betaald te worden.

Exploitatie gemeentelijke gebouwen

In de jaren 2013-2015 hebben we voor het gymlokaal in Hijken teveel betaald voor de levering van gas. Dit is nu gecorrigeerd. We ontvangen een incidenteel bedrag van afgerond € 27.000.

Indexering en actualisatie begroting

Door indexering en actualisatie van de begroting ontstaat een voordeel van € 20.000.

Effect aanbesteding straatreiniging en onkruidbestrijding

Straatreiniging en onkruidbestrijding is opnieuw aanbesteed. Dit heeft effect op de reserves Afvalstoffenheffing en Rioolheffing. Daarnaast ontstaat er een structureel voordeel door het verrekenen van btw van € 15.000.

Nadelen

Subsidie Stichting Welzijnswerk

U heeft een besluit genomen naar aanleiding van het onderzoek van Berenschot. De financiële effecten van uw besluit hebben wij in de begroting verwerkt. Dit levert een structureel nadeel op van € 159.000.

Pensioen- en verzekeringspremies

De premies voor de pensioenen zijn aangepast aan de werkelijkheid, dit levert een structureel nadeel op van € 87.000. Door de overgang naar eigen risicodragers voor onder andere de Ziektewet zijn contracten afgesloten voor begeleiding en voor de betaling van uitkeringen ziek personeel. Dit levert een structureel nadeel op van afgerond € 18.000.

Kosten bestuur

De kosten van de uitbreiding van het college zijn structureel berekend. Voor het jaar 2018 levert dit een nadeel op van € 56.000. Vanaf 2019 bedragen de kosten structureel € 93.000. De kosten van wachtgeld van een oud-wethouder zijn toegevoegd aan de voorziening. Dit levert een incidenteel nadeel op van € 41.000. De kosten van pensioenverplichtingen voor de nieuwe wethouders moeten nog berekend worden, dit wordt gemuteerd bij de najaarsnota.

Uitkeringen WWB

De uitkeringen voor levensonderhoud hebben wij geactualiseerd en aangepast aan de verwachting. Dit levert een structureel nadeel op van € 59.000.

Verkiezingen

Voor de verkiezingen hebben wij incidenteel extra kosten gemaakt (€ 48.000). Voor het grootste deel veroorzaakt door het referendum. Via de algemene uitkering worden we hier in de meicirculaire voor een deel voor gecompenseerd.

Bijdrage VRD

Het effect van de compensatie loonstijging bij de VRD is structureel verwerkt (€ 33.000).

Bijdrage GGD

De bijdrage aan de GGD is aangepast door de effecten van de CAO en de nieuwe financieringsstructuur. De bijbehorende onderbouwing is onderdeel van een apart raadsbesluit.

Abonnementen en contributies

De begroting wordt voor diverse abonnementen en contributies aangepast. Het gaat dan onder andere om de verplichte aansluiting voor het publiceren van besluiten door de Wet elektronische bekendmaking. Dat kost € 8.000. De bijdrage aan het A+O-fonds kost € 13.000, dit wordt gecompenseerd in de meicirculaire van het gemeentefonds. Het lidmaatschap van de P10-gemeenten kost € 5.500. Daarnaast moeten we ons verplicht aansluiten bij de online juridische databank (€ 5.000).

Bijdrage Holocaust namenmonument

Voor de totstandkoming van het Holocaust namenmonument dragen we bij met een bijdrage van € 15.600 voor de namen van 132 slachtoffers van de holocaust uit onze gemeente.

Kleinere mutaties

De mutaties tot € 15.000 zijn verzameld. De levert een nadeel op van afgerond € 28.000.

3. Bestedingsplan

Onderstaand wordt elk onderdeel van het vastgestelde bestedingsplan weergegeven inclusief de toelichting zoals opgenomen in de begroting 2018, het bedrag voor nieuw beleid en/of het kredietbedrag.

Onder het kopje Voortgang wordt aangegeven wat tot heden de stand van zaken is.

Klimaatproblemen De Grift

In het bestedingsplan 2018 zijn middelen beschikbaar gesteld voor het oplossen van klimaatproblemen bij De Grift in Hoogersmilde. De noodzaak was aanwezig om de problemen al in 2017 op te lossen. Daarom heeft de raad vooruitlopend op de vaststelling van de begroting 2018 al in 2017 middelen beschikbaar gesteld. De werkzaamheden zijn in 2017 uitgevoerd. De structurele lasten (kapitaallasten) zijn verwerkt in de begroting 2018.

Programma	Project		
<i>Zorg en Welzijn</i> <i>Taakveld: Samenkracht en burgerparticipatie</i>	<i>Mooi Op Eigen Kracht</i> (opgenomen tekst begroting 2018) We hebben in onze gemeente al een aantal keren ervaren dat het project Mooi op eigen kracht (MOEK) tot bijzondere initiatieven heeft geleid. We stellen u daarom voor dat we in 2018 opnieuw een MOEK-project uitvoeren. We komen daarvoor met een plan van aanpak naar de gemeenteraad, waarin we ook inzicht geven in de resultaten van de eerdere MOEK-projecten. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid € 30.000 incidenteel</td><td>Besteed € 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>Er is een start gemaakt met het project. De eerste initiatieven zijn al binnen en er is een jury samengesteld die straks de initiatieven gaat beoordelen.</i>	Bedrag voor nieuw beleid € 30.000 incidenteel	Besteed € 0
Bedrag voor nieuw beleid € 30.000 incidenteel	Besteed € 0		
<i>Vrije tijd</i> <i>Taakveld: Sportbeleid en activering</i>	<i>Duurzaamheid buitensportaccommodaties</i> (opgenomen tekst begroting 2018) Voor veel sportverenigingen zijn de energielasten steeds moeilijker op te brengen. Vanwege die kosten en vanuit duurzaamheidsoverwegingen, stellen wij voor dat we onderzoek laten uitvoeren naar mogelijkheden om alternatieve energiebronnen in te zetten. Met de opbrengsten van dat onderzoek zullen we samen met de verenigingen een plan opstellen om de adviezen uit het onderzoek ook uit te voeren. Daarbij gaan we er op voorhand nog niet vanuit dat we als gemeente daarvoor ook zelf de kosten dragen. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid € 15.000 incidenteel</td><td>Besteed € 4.045</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>De meeste energiescans zijn gedaan. Aan de hand van de uitkomsten zal er</i>	Bedrag voor nieuw beleid € 15.000 incidenteel	Besteed € 4.045
Bedrag voor nieuw beleid € 15.000 incidenteel	Besteed € 4.045		

Programma	Project				
	<i>gemeentelijk beleid moeten worden geformuleerd hoe we verder invulling gaan geven aan de verduurzaming van de accommodaties. Dan spelen vragen als "wat doet de gemeente, wat doen de verenigingen"? De nieuwe raad en de betrokken verenigingen en de inwoners zullen daar een belangrijke rol in gaan spelen. We nemen dit onderwerp mee in onze totaalaanpak duurzaamheid.</i>				
<i>Vrije tijd</i> <i>Taakveld: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</i>	Culturele gemeente van Drenthe (opgenomen tekst begroting 2018) De gemeenteraad heeft de ambitie uitgesproken om in 2019/2020 Culturele gemeente van Drenthe te willen worden. Dat sluit aan bij wat daarover staat in de Cultuurnota. Ook de provincie draagt daar financieel aan bij. Om dit te kunnen realiseren is een incidenteel bedrag nodig. Daarom stellen we voor hiervoor een bedrag in de meerjarenraming op te nemen. Dat bedrag is deels ook voor eigen inzet van mensen bedoeld, omdat het hier om een eenmalige extra taak gaat. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 150.000 incidenteel</td><td>€ 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>Er zijn een aantal avonden georganiseerd om input op te halen voor het plan voor de Culturele gemeente. De respons was groot, veel ideeën en veel enthousiasme. Dit wordt omgebouwd naar een plan. Hierover is intensief contact met de provincie omdat deze nog een definitieve toezegging moet doen, inclusief de subsidie. De eerste geluiden over het plan zijn positief. De provincie hecht er wel waarde aan dat er een balans is tussen de uitgaven voor personele kosten en de uitgaven voor activiteiten. Die balans mist nu nog wat. Daarover vindt verdere afstemming plaats met de provincie.</i>	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 150.000 incidenteel	€ 0
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed				
€ 150.000 incidenteel	€ 0				
<i>Vrije tijd</i> <i>Taakveld: Sportaccommodaties</i>	Bulkopslag zout en overdekte fietsenstalling zwembad Smilde (opgenomen tekst begroting 2018) Bij het zwembad in Smilde slaan we zout op voor de zoutelektrolyse in het zwembad. De milieuregels worden vanaf 2019 strenger. Daarom moeten we een aparte bulkopslag voor vloeibaar zout bouwen. Tegelijkertijd nemen we ook de aanleg van een overkapping voor fietsen en voor afvalcontainers mee. <table> <tr> <td>Krediet</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 59.000</td><td>€ 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>De voorbereidingen voor de uitvoering zijn opgestart. De verwachting is dat de werkzaamheden na de zomervakantie worden uitgevoerd.</i>	Krediet	Besteed	€ 59.000	€ 0
Krediet	Besteed				
€ 59.000	€ 0				
<i>Algemene middelen</i> <i>Taakveld:</i>	Duurzaamheid gebouwen (opgenomen tekst begroting 2018) Wij blijven tot het eind van deze bestuursperiode actief zoeken naar				

Programma	Project
Overhead	mogelijkheden om de duurzaamheid in onze gemeente te bevorderen. Voor 2018 leidt dat nog tot één bestedingswens: de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen door het plaatsen van zonnepanelen op de werkplaats. Deze investering zal niet meteen leiden tot lagere kosten, omdat we als gemeente voordelige energiecontracten hebben. Het is wel een belangrijke maatregel uit het oogpunt van duurzaamheid en we geven daarmee als gemeente het goede voorbeeld. Krediet € 60.000 Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>Momenteel worden de offertes opgevraagd. Plaatsing van de zonnepanelen zal naar verwachting plaats vinden in het derde kwartaal.</i>
Algemene middelen Taakveld: Overhead	Informatiebeveiliging (opgenomen tekst begroting 2018) Het belang van informatie en de veiligheid daarvan, is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Recent hebben onze accountant en onze Rekenkamercommissie dat belang onderstreept. We leren uit het rapport van de Rekenkamercommissie dat het nodig is om jaarlijks extern te laten onderzoeken hoe het met de veiligheid van onze gegevens gesteld is. Dat kan dan weer leiden tot aanvullende trainingen, workshops e.d. Bedrag voor nieuw beleid € 20.000 structureel Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>Een breed onderzoek naar informatiebeveiliging op de aspecten mens, organisatie en techniek wordt voorbereid. Offertes zijn opgevraagd. Het onderzoek zal naar verwachting plaatsvinden in het 3e kwartaal. Daarnaast worden er momenteel opleidingen genoten en verzorgd op het terrein van informatieveiligheid en privacy, onder andere ook gekoppeld aan de inwerkingtreding van de nieuwe privacywet (AVG) per 25 mei 2018.</i>
Algemene middelen Taakveld: Overhead	Frictiekosten organisatie (opgenomen tekst begroting 2018) De organisatie is bezig met het realiseren van een veranderingsproces. Daarin ligt de nadruk op het ontwikkelen van de cultuur naar wat de samenleving van de ambtelijke organisatie mag verwachten. Om die cultuurverandering concreet te maken, is ook de structuur aangepast. Belangrijkste verandering is de komst van 11 teamleiders die samen met de directeur en de afdelingshoofden vaandeldragers van de nieuwe cultuur zijn. De kosten van de teamleiders bedragen structureel ruim € 450.000. De organisatie heeft aangegeven die extra kosten zelf binnen de bedrijfsvoering te willen en kunnen opvangen in een periode van drie jaar. Gedurende die drie jaren zal er sprake zijn van incidentele frictiekosten.

Programma	Project														
	Voor het jaar 2017 heeft de gemeenteraad daarvoor € 250.000 beschikbaar gesteld. Naar verwachting kan er van dat bedrag € 100.000 in de jaarrekening overgeheveld worden naar 2018. In totaal is het verwachte bedrag aan frictiekosten in 2018 € 200.000. Naast het over te hevelen bedrag is er dus nog € 100.000 nodig. In 2019 is er naar verwachting voor de laatste maal sprake van frictiekosten in verband met de organisatieverandering. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 100.000 incidenteel</td><td>€ 60.557</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>Inmiddels is duidelijk dat er over 2017 geen € 100.000 maar nog € 90.000 overblijft. Ook doet zich een aantal niet verwachte knelpunten voor. Daardoor is nu al duidelijk dat het frictiebudget voor 2018 niet toereikend zal zijn. Tegelijk is er in de jaarrekening 2017 sprake van een incidenteel voordeel op de salariskosten. Daarom komen we hier in de jaarstukken 2017 op terug.</i>	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 100.000 incidenteel	€ 60.557										
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed														
€ 100.000 incidenteel	€ 60.557														
Openbare ruimte Taakveld: Verkeer en vervoer	Wegen en bruggen (opgenomen tekst begroting 2018) Tijdens de raadsvergadering van 29 juni 2017 heeft de gemeenteraad het beleidsstuk Midden-Drenthe op de goede weg! - Beleid onderhoud Wegen en Bruggen 2018 - 2028 vastgesteld. In dit beleidsstuk zijn de uitgangspunten vertaald in een planperiode van tien jaar. De uitgangspunten zijn: • Standaard onderhoudsniveau B voor wegen, paden, bermen, bruggen en andere kunstwerken • Fietspaden en fietsroutes: onderhoudsniveau A • Centrumgebieden en gebieden met een bijzondere status: onderhoudsniveau A • Wegen met beperkte verkeersfunctie: onderhoudsniveau C • Verbeteren van de bermen door aanleg van graskeien en passeerhavens. Nu wordt een bedrag gevraagd van € 2.336.308 voor de maatregelen die in 2018 moeten worden getroffen. Dit zijn: <table> <tr> <td>- Bruggen (vervanging)</td><td>€ 301.000</td></tr> <tr> <td>- Bruggen (groot onderhoud)</td><td>€ 326.000</td></tr> <tr> <td>- Fietspaden</td><td>€ 392.364</td></tr> <tr> <td>- Wegen</td><td>€ 893.944</td></tr> <tr> <td>- Graskeien en passeerhavens</td><td>€ 423.000</td></tr> </table> <table> <tr> <td>Krediet</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 2.336.308</td><td>€ 39.058</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>De fietspaden en wegen zijn aanbesteed in het asfalt- en het elementenbestek. De graskeien en passeerhavens zijn via een apart bestek aanbesteed. Dit geldt ook voor de vervanging en het onderhoud van de bruggen.</i>	- Bruggen (vervanging)	€ 301.000	- Bruggen (groot onderhoud)	€ 326.000	- Fietspaden	€ 392.364	- Wegen	€ 893.944	- Graskeien en passeerhavens	€ 423.000	Krediet	Besteed	€ 2.336.308	€ 39.058
- Bruggen (vervanging)	€ 301.000														
- Bruggen (groot onderhoud)	€ 326.000														
- Fietspaden	€ 392.364														
- Wegen	€ 893.944														
- Graskeien en passeerhavens	€ 423.000														
Krediet	Besteed														
€ 2.336.308	€ 39.058														

Programma	Project				
	<i>In 2018 vervangen we twee duikers, twee houten bruggen en 2 fietsbruggen.</i>				
Openbare ruimte Taakveld: Verkeer en vervoer	Verkeersmaatregelen Westerbork (opgenomen tekst begroting 2018) De gemeenteraad heeft in 2013 en 2014 middelen beschikbaar gesteld om diverse verkeersmaatregelen te nemen in Westerbork. Daarvan hebben we in eerste instantie de schoolroutes gerealiseerd. In 2017 staat de inrichting van het Van Weezelplein en omgeving op de planning. Door diverse oorzaken vallen de kosten hiervan hoger uit dan aanvankelijk begroot. Oorzaken zijn bijvoorbeeld meer investeringen in het behoud van bomen, extra kasten voor stroomvoorzieningen en meer aandacht voor duurzaamheid en kwaliteit. <table> <tr> <td>Krediet</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 500.000</td><td>€ 267.897</td></tr> </table> (heeft betrekking op het totale krediet) Voortgang: <i>De herinrichting van het Van Weezelplein en omgeving is in de afrondende fase en wordt binnenkort opgeleverd.</i> <i>Inmiddels zijn de plannen voor de herinrichting van het oost/west tracé opgestart. Op 25 april is het schetsvoorstel aan het dorp gepresenteerd.</i>	Krediet	Besteed	€ 500.000	€ 267.897
Krediet	Besteed				
€ 500.000	€ 267.897				
Werk en inkomen Taakveld: Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Centrum Beilen (opgenomen tekst begroting 2018) We zijn al geruime tijd bezig om onze visie op Beilen verder vorm te geven. Daarbij willen we nadrukkelijk ook het centrum van Beilen een kwaliteitsimpuls geven. Die ontwikkeling is recent in een stroomversnelling gekomen, doordat de provincie een binnenstadsfonds heeft opgericht. Daarin zit voor Beilen een bijdrage van € 750.000, mits gemeente en particuliere partijen elk ook € 750.000 investeren. We gaan ervan uit dat wij als gemeente het risico dragen. Daarom nemen we als kredietbedrag € 2.250.000 op en gaan we uit van een bedrag van € 1.500.000 als bijdragen van derden. We hebben besloten om een kwartiermaker aan te stellen om dit traject in gang te brengen. We nemen de uitgave van € 750.0000 nu als bestedingswens op. Tegelijk gaan wij ervan uit dat we pas daadwerkelijk over dat bedrag kunnen beschikken wanneer u als gemeenteraad op basis van concrete plannen en de bijdragen van provincie en particuliere partijen daarover een apart besluit heeft genomen. <table> <tr> <td>Krediet</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 2.250.000</td><td>€ 0</td></tr> </table> Voortgang: <i>Eind februari is het uitvoeringsprogramma bij de centrumvisie Beilen door het college vastgesteld. Vervolgens is de aanvraag voor het binnenstadsfonds van de provincie Drenthe ingediend. Medio mei wordt deze behandeld in de staten Na toekenning kan het stimuleringsfonds worden gepubliceerd.</i>	Krediet	Besteed	€ 2.250.000	€ 0
Krediet	Besteed				
€ 2.250.000	€ 0				

Programma	Project				
	<i>In mei/juni wordt gestart met de uitwerking van de ingrepen in de openbare ruimte. We beginnen met de direct belanghebbende en nemen hun mee bij de uitwerking van het voorlopig ontwerp en definitief ontwerp. Na het afronden van deze fase zal het werk worden aanbesteed.</i>				
<i>Bouwen, wonen en milieu</i> <i>Taakveld: Milieubeheer</i>	Duurzaam op eigen kracht (opgenomen tekst begroting 2018) In lijn met Mooi Op Eigen Kracht (MOEK), willen we ook initiatieven en ideeën uit de samenleving stimuleren op het gebied van duurzaamheid. Vanuit het project Duurzaam Op Eigen Kracht (DOEK) kunnen we met een bijdrage stimuleren dat deze ideeën daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 30.000 incidenteel</td><td>€ 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> DOEK gaat in het najaar van 2018 van start. Het sluit daarmee aan op het project Mooi op eigen kracht. Naast het feit dat we het duurzaamheidsbeleid integraal gaan oppakken, gaan we dit specifieke project DOEK conform de wens van de gemeenteraad uitvoeren. Voor de zomer zullen we als college een plan van aanpak vaststellen en de gemeenteraad daarover informeren.	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 30.000 incidenteel	€ 0
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed				
€ 30.000 incidenteel	€ 0				
<i>Openbare ruimte</i> <i>Taakveld: Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	Groenbeleidsplan (opgenomen tekst begroting 2018) De gemeenteraad heeft in 2016 het Groenbeleidsplan vastgesteld. Daarbij heeft de gemeenteraad geen middelen beschikbaar gesteld, maar bepaald dat investeringen jaarlijks zouden worden afgewogen. Wij stellen u voor om in 2018 in Beilen aan de slag te gaan met de renovatie van verouderd groen en met het versterken van groenstructuren. Dat zullen we doen in overleg en samenspraak met de inwoners. Voor 2019 nemen we in de meerjarenraming opnieuw € 75.000 op. Dan is het dorp Westerbork aan de beurt. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 75.000 incidenteel</td><td>€ 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> Op basis van een plan van aanpak wordt medio zomer 2018 bepaald op welke wijze de wensen worden geïnventariseerd en de uitvoering van de groenstructuur in Beilen plaats vindt. Na de zomer 2018 wordt bekeken hoe het proces van de groenstructuren in Westerbork wordt aangepakt.	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 75.000 incidenteel	€ 0
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed				
€ 75.000 incidenteel	€ 0				
<i>Vrije tijd</i> <i>Taakveld: Economische promotie</i>	Belevings- en wandelpad Hultinge en Lijsterlaan Beilen (opgenomen tekst begroting 2018) Het platform Beilen West heeft het initiatief genomen om een belevings- en wandelpad te realiseren. Beleef Beilen / Rondje Beilen ondersteunt het				

Programma	Project
	platform hierin. Het is de bedoeling om het pad tussen Beilen West en de A28 geschikt te maken voor scootmobiel en wandelwagens. Ook wil het platform langs het pad onderdelen toevoegen voor sport en spel. Als we dit gaan realiseren, doen we ook meteen het onderhoud aan de vijver en een deel van het park. Dat gebeurt vanuit reguliere onderhoudsbudgetten. Bedrag voor nieuw beleid € 25.000 incidenteel Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>Het college heeft € 25.000 subsidie uit het Vitaal Plattelandbudget en € 25.000 uit de aanleg van wegen beschikbaar gesteld. De intentie is om na de zomer het project op te starten.</i>
Openbare ruimte <i>Taakveld:</i> <i>Begraafplaatsen en crematoria</i>	Verharding paden begraafplaats Hijken en Hooghalen (opgenomen tekst begroting 2018) We zijn wettelijk verplicht de onkruidbestrijding op de grindpaden duurzamer te maken. Maar een niet-chemische bestrijding werkt slecht op grindpaden. Daardoor krijgen de paden een rommelig uiterlijk. Ook zijn grindpaden minder toegankelijk voor mensen die moeilijk ter been zijn en/of met een rolstoel e.d. rijden. Bedrag voor nieuw beleid € 45.000 incidenteel Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>De projectvoorbereidingen zijn gestart. De uitvoering is afhankelijk van het weer en de beschikbaarheid van aannemers. De verwachting is dat de werkzaamheden deze zomer worden afgerond.</i>
Openbare ruimte <i>Taakveld:</i> <i>Verkeer en vervoer</i>	Duurzaam bermbeheer (opgenomen tekst begroting 2018) We onderhouden op dit moment het grootste deel van onze bermen buiten de bebouwde kom op de minst duurzame manier. De raad heeft in het Landschapsbeleidsplan uitgesproken dat we bermen meer ecologisch gaan beheren. Onderdeel daarvan is ook de bestrijding van de eikenprocessierups. We hebben in totaal zo'n 460 km aan wegen in onze gemeente, met aan beide zijden bermen. Op dit moment onderhouden we zo'n 60 km ecologisch. Met deze extra inzet gaan we ruim 300 km wegen duurzaam beheren. Bedrag voor nieuw beleid € 100.000 structureel Besteed € 0 <i>Voortgang:</i> <i>De aanbesteding is net afgerond en het werk is gegund. Het werk start in week 20. Het werk is voor 2 jaar aangenomen.</i>

Programma	Project				
<i>Bouwen, wonen en milieu</i> <i>Taakveld: Ruimtelijke ordening</i>	Invoering nieuwe Omgevingswet (opgenomen tekst begroting 2018) In 2018 gaan we verder met de voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe Omgevingswet. We willen in 2018 eerst starten met de Omgevingsvisie. Dit budget is noodzakelijk om ons te begeleiden in dit nieuwe proces. De visie in deze opzet is nieuw voor ons. Alle beleidsterreinen moeten samenwerken, naast de inbreng van de raad. Daarnaast betrekken we de inwoners bij het opstellen van deze visie. Om zoveel mogelijk inwoners te betrekken, moet je afwijken van de normale gang van zaken en op zoek naar nieuwe manieren. Daarnaast willen we ook een visie die goed digitaal beschikbaar en raadpleegbaar is. Ook wordt dit bedrag ingezet voor transitiekosten, invoeringsondersteuning, investering in cultuurverandering en het kunnen volgen van trainingen, verdiepingssessies voor de raadsleden, college, MT, projectgroep en/of de werkgroepen. Vooralsnog gaan we uit van een benodigd bedrag van € 80.000. Bij de voor- en najaarsrapportage wordt de voortgang in beeld gebracht. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 80.000 incidenteel</td><td>€ 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> <i>Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van een plan van aanpak voor de Omgevingsvisie. Na de zomer starten we met de uitvoering van deze visie. Hierbij maken we gebruik van externe ondersteuning. Ook betrekken wij onze inwoners op een interactieve manier bij deze visie. De verwachting is dat het traject van het opstellen van een omgevingsvisie ongeveer een jaar gaat duren. In mei is er een workshop voor de raad over de Omgevingswet. Daarnaast wordt dit bedrag ingezet voor invoeringsondersteuning en het volgen van trainingen.</i>	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 80.000 incidenteel	€ 0
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed				
€ 80.000 incidenteel	€ 0				
<i>Openbare ruimte</i> <i>Taakveld: Verkeer en vervoer</i>	Evaluatie en actualisatie GVVP 2012-2020 (opgenomen tekst begroting 2018) <i>Fietspad Drijber-school</i> Veilig van en naar school fietsen is een speerpunt in de evaluatie/actualisatie van het GVVP. De school van Drijber ligt buiten de bebouwde kom. Aanleg van een fietspad tussen de kern Drijber en de school is daarom gewenst en opgenomen in het GVVP. De geraamde uitvoeringskosten voor de aanleg van dit fietspad bedragen € 130.000. De kosten voor voorbereiding en toezicht worden ingeschat op € 15.000, waardoor het totale benodigde bedrag € 145.000 bedraagt. Vanuit Drijber is er veel draagvlak en hebben de grondeigenaren via dorpsbelangen laten weten mee te willen werken aan de grondtransacties. Vandaar dat we inschatten dat dit project in 2018 voorbereid en uitgevoerd kan worden. <i>Extra middelen Rotonde A28</i> Voor het realiseren van een rotonde aan de oostkant van de A28 bij afrit 30 bij Beilen is, voortvloeiend uit het GVVP, een bedrag van € 300.000 (inclusief BDU-subsidie) beschikbaar gesteld. Voor de landschappelijke inpassing van de				

Programma	Project										
	rotonde en de omgeving heeft u een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld. Van het beschikbare bedrag kunnen we een standaard-rotonde aanleggen. Voor een goede verkeersafwikkeling is het echter wenselijk om een ruimere rotonde aan te leggen dan waar we aanvankelijk rekening mee gehouden hebben. We schatten in dat de kosten van een ruimere rotonde € 500.000 tot € 600.000 bedragen. Van de provincie hebben we inmiddels de mondelinge toezegging dat zij ook subsidie verstrekken voor de meerkosten. De provincie heeft toegezegd dit te bevestigen. Wij verwachten dat de extra gemeentelijke bijdrage voor een ruimere rotonde maximaal € 180.000 zal bedragen. <table> <tr> <th>Krediet</th><th>Besteed</th></tr> <tr> <td>Fietspad Drijber-school</td><td></td></tr> <tr> <td>€ 145.000</td><td>€ 0</td></tr> <tr> <td>Extra middelen rotonde A28</td><td></td></tr> <tr> <td>€ 180.000</td><td>€ 0</td></tr> </table> <i>Voortgang:</i> Fietspad Drijber-school <i>Het fietspad is ingediend voor BDU-subsidie bij de provincie. De provincie heeft de subsidie niet toegekend, maar aangegeven het fietspad in relatie met de plannen te zien die de provincie met ons aan het uitwerken zijn voor het fietsen op de VAMberg. De gesprekken hiervoor lopen.</i> Rotonde A28 <i>We hebben schetsen uitgewerkt van de rotonde. Voor de realisatie hebben wij een stukje grond nodig van het perceel waar de Jumbo op gevestigd is. Hiervoor hebben wij een bestuurlijk overleg gehad in februari 2018. Jumbo moet dit intern bespreken. Onlangs hebben wij het verzoek formeel ingediend en op tijd gezet.</i>	Krediet	Besteed	Fietspad Drijber-school		€ 145.000	€ 0	Extra middelen rotonde A28		€ 180.000	€ 0
Krediet	Besteed										
Fietspad Drijber-school											
€ 145.000	€ 0										
Extra middelen rotonde A28											
€ 180.000	€ 0										
<i>Bouwen, wonen en milieu</i> <i>Taakveld:</i> <i>Milieubeheer</i>	Eikenprocessierupsen (opgenomen tekst begroting 2018) In 2012 heeft het college het beleidskader beheersing eikenprocessierups vastgesteld. Dit beleidskader is vertaald in het beheersplan eikenprocessierups Midden-Drenthe 2012. Inmiddels zijn wij 5 jaar verder en is de plaagdruk van de rupsen enorm toegenomen. Het is op dit moment niet meer haalbaar om alle nesten te bestrijden. De verwachting is dat dit de komende jaren nog sterk zal toenemen. Het huidige budget is niet meer voldoende om het beheersplan zoals vastgesteld in 2012 uit te voeren. Daarom willen wij voorstellen om het budget te verhogen, en meer preventief te bestrijden. Voorgesteld wordt om het budget voor de beheersing van de eikenprocessierups in 2018 structureel te verhogen met € 35.000. Het budget is nu € 30.000. Wij willen meer op preventieve biologische bestrijding (bespuiting met nematoden) in zetten. Hierdoor wordt voorkomen dat er ad hoc handmatig nesten moeten worden verwijderd. Hierbij krijgen druk bezochte fiets- en										

Programma	Project						
	wandelpaden, zoals schoolroutes en pleinen, voorrang. Voorgesteld wordt ten behoeve van biologische bestrijding van eikenprocessierupsen incidenteel € 25.000 ter beschikking te stellen. Door de biodiversiteit te versterken kan er gezorgd worden voor een aantrekkelijke leefomgeving waarin natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups zich uitbreiden. De natuurlijke vijanden zoals sluipwespen en gaasvliegen hebben stuifmeel van bloemen nodig om zich voort te planten. Op alle kansrijke locaties wordt in 2018 gestart met ecologisch maaibeheer. Het zal echter nog vele jaren duren voordat hierin een evenwicht is bereikt. Om de biologische bestrijders te stimuleren wordt voorgesteld om een aantal bermen met bloemenmengsels in te zaaien. Naast de bloemenmengsels kunnen er voorjaarsbollen geplant zoals krokussen. Deze leveren ook stuifmeel in een periode dat er nog niet veel andere bloemen bloeien. Ook daar profiteren biologische bestrijders van. De wenselijke locaties zijn al in beeld gebracht, onder andere bij het vast stellen van het groenbeleidsplan. Er is € 10.000 beschikbaar gesteld voor het (doen) vervaardigen van nestkastjes voor zangvogels ter bestrijding van de eikenprocessierups. Tevens is er € 10.000 beschikbaar gesteld om verloren hoekjes in te planten met bloemenmengsels en Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Drents Landschap te bewegen in hun gebieden bloem- en/of (on)kruidstroken aan te leggen. <table> <tr> <td>Bedrag voor nieuw beleid</td><td>Besteed</td></tr> <tr> <td>€ 35.000 structureel</td><td>€ 0</td></tr> <tr> <td>€ 45.000 incidenteel</td><td>€ 0</td></tr> </table> Voortgang: <i>1. Bij de start van het eikenprocessierups seizoen (mei) wordt er dit jaar ingezet op preventieve bestrijding op locaties waar vorig jaar een zware plaagdruk aanwezig was.</i> <i>2. De voorbereiding hiervoor moet nog worden opgestart.</i>	Bedrag voor nieuw beleid	Besteed	€ 35.000 structureel	€ 0	€ 45.000 incidenteel	€ 0
Bedrag voor nieuw beleid	Besteed						
€ 35.000 structureel	€ 0						
€ 45.000 incidenteel	€ 0						

4. Programmaverantwoording

De wensen uit het bestedingsplan worden in de programmaverantwoording niet opnieuw opgenomen.

4.1 Burger en bestuur

Beschikbaar en bereikbaar

De gemeente Midden-Drenthe heeft als doel om de dienstverlening dichtbij, daadkrachtig en duidelijk neer te zetten. Oftewel; volgens de 3D's. Op basis van deze drie uitgangspunten wordt de hal van ons gemeentehuis opnieuw ingericht. Op basis van het definitieve ontwerp worden de voorbereidingen getroffen voor de realisatie. Dit zal, naar alle waarschijnlijkheid, direct na de zomer plaatsvinden. Tijdens de verbouwing staat onze dienstverlening aan de burger uiteraard niet stil. We zorgen voor tijdige communicatie over de inrichting van de dienstverlening en het gemeentelijk loket tijdens deze periode.

Loket Smilde

Ook zijn we momenteel bezig om te zoeken naar een goede alternatieve locatie voor een invulling van ons gemeentelijke loket in Smilde. Hierbij zullen we ook gebruik maken van de input van onze klanten, via onder andere het klantenpanel.

Klantenpanel

We gebruiken het klantenpanel als klankbord voor verschillende onderwerpen. Wij vinden het namelijk erg belangrijk dat wij onze dienstverlening zo neerzetten dat deze aansluit bij de wensen en ideeën van onze klanten. Om dit klantenpanel een zo goed mogelijke weergave te laten zijn van onze verschillende klantgroepen hebben wij de afgelopen periode nieuwe leden geworven. En met succes: het klantenpanel is onlangs uitgebreid.

Ontwikkeling

Wanneer we na de zomer 2018 met de invulling van onze uitvoeringsagenda starten, geven we daarbij uitdrukkelijk aandacht aan de dienstverlening aan onze inwoners en de betrokkenheid bij het ontwikkelen van plannen.

4.2 Werk en inkomen

Lokale economie

In het eerste kwartaal van 2018 zijn verschillende bedrijven en netwerkbijeenkomsten bezocht. We krijgen uit verschillende sectoren vragen over uitbreidingen en verplaatsingen vanwege groei. Dit geldt eigenlijk voor alle bedrijventerreinen in de gemeente. Gelet op de hoeveelheid nog uitgeefbare gronden kijken we naar de ontwikkeling van de bedrijventerreinen in de gemeente.

Alescon

Vanaf 1 januari 2018 wordt samen met de gemeenten Hoogeveen en De Wolden gewerkt aan een nieuwe organisatie voor de mensen van Alescon. Er is een projectstructuur in het leven geroepen en de samenwerking tussen de drie zuidelijke gemeenten loopt goed. Vanuit Alescon wordt ondersteuning gegeven vooral in de vorm van informatieverlening. Daarnaast is er goede afstemming met Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo die samen een noordelijke onderneming gaan vormen. Een eerste concept koersnotitie is inmiddels gereed en zal ter besluitvorming naar de raden gaan. Bij de verdere uitwerking van de scheiding tussen Noord en Zuid zit nog wel een aantal financiële

knelpunten. In hoeverre dit een belemmering kan zijn voor het totale proces moeten we nog afwachten.

Kindpakket

Het kindpakket is verder uitgebreid, uw raad heeft hier in februari toe besloten. De extra gelden voor armoedebestrijding onder kinderen, de zogenaamde Klijnsma-gelden, worden hiervoor ingezet.

Extra middelen WWB

Vanuit het rijk is het budget aangepast. Dat betekent op dit moment een plus van € 250.000. Dat geld is neutraal in de begroting verwerkt. Doordat de uitstroom goed loopt zijn we extra geld kwijt aan loonkostensubsidies. Het extra budget wendten we grotendeels daarvoor aan. In het najaar worden de definitieve WWB budgetten bekend. De praktijk leert dat dit nogal eens afwijkt van de voorgaande vaststellingen door het rijk. De laatste jaren vielen die mutaties altijd in het voordeel van de gemeente uit. Of dat dit jaar weer zo wordt zien we in het najaar.

Jade

We hebben als gemeente een vordering op Jade. Eind 2017 hebben we een vaststellingsovereenkomst met Jade gesloten, omdat het onzeker was of Jade aan haar toekomstige verplichtingen aan de gemeente zou kunnen voldoen. Zoals afgesproken in die overeenkomst hebben we vervolgens frequent met Jade om tafel gezeten en heeft Jade tot op heden € 0,4 miljoen afgelost. Het voortbestaan van Jade is nog steeds onzeker. Daarnaast is Jade bezig met de verkoop van een pand. Ook daarbij zetten we er als gemeente maximaal op in om onze positie als schuldeiser invulling te geven. De vordering was oorspronkelijk € 1.656.766. Op dit moment bedraagt de vordering nog € 1.280.754.

4.3 Veiligheid

Veiligheidsregio Drenthe

De Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is een netwerkorganisatie ter ondersteuning van de gemeentelijke taken op het gebied van brandweer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Samen met gemeenten en partners werkt de VRD aan een veilig Drenthe. De VRD treedt daarbij op bij calamiteiten en crises.

In 2017 werd de VRD geconfronteerd met een cao-stijging van 3,25%. Deze stijging werd bekend nadat de begroting voor 2018 was vastgesteld. De gevolgen voor 2017 heeft de VRD, conform de geldende bestuurlijke lijn, opgevangen binnen de exploitatie. Voor 2018 en de jaren daarna leidt dit tot een tekort. Om dit tekort op te vangen wordt, gelijktijdig met de concept begroting 2019, een begrotingswijziging 2018 aan de gemeenten aangeboden.

Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis brengt professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeente bij elkaar, in geval problemen van burgers zodanig complex zijn dat er geen oplossing bereikt kan worden in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Zonder de verantwoordelijkheid over te nemen draagt het Veiligheidshuis oplossingen aan voor een gecoördineerde aanpak. Door de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

In 2013 is de regie over het Veiligheidshuis overgedragen aan de gemeenten. In de doorontwikkeling is onderzocht hoe het Veiligheidshuis het beste ondersteund kan worden op het gebied van bijvoorbeeld personeel, communicatie, financiën en ICT. Gelet op de geringe omvang van het Veiligheidshuis is het niet efficiënt om de ondersteunende taken zelfstandig uit te voeren. Daarnaast is het Veiligheidshuis geen juridische entiteit.

Aan de gemeenten is het voorstel voorgelegd om het Veiligheidshuis onder te brengen bij de VRD. Daardoor kan het Veiligheidshuis gebruik maken van de ondersteunende taken van de VRD. Ook is

hiermee dan het probleem van de juridische entiteit opgelost. De gemeenschappelijke regeling van de VRD wordt hiervoor gewijzigd. Gelijktijdig vindt de discussie plaats over het takenpakket van het Veiligheidshuis. Het is nog niet duidelijk wat de uitkomst van deze discussie is. Het is daarom ook niet duidelijk of de bijdrage voor het Veiligheidshuis wijzigt.

4.4 Onderwijs en jeugd

Onderwijshuisvesting

De raad heeft besloten dat de definitieve locatie voor de nieuwe VO school de locatie Oostland wordt. Deze locatie was onder voorbehoud van instemming van de raad al aangekocht. De koop is nu definitief gemaakt. Op dit moment wordt gewerkt aan de aanbesteding van de bouwbegeleiding. Met de Harm Smeenge school zijn we nog in gesprek over een mogelijke renovatie. Concrete uitkomsten van deze gesprekken zijn er nog niet.

Jeugdzorg

Bij Jeugdzorg is de administratie op orde. Dat betekent dat we inzicht hebben in de aantallen jeugdigen in zorg en de aan hen verstrekte voorzieningen. De volgende stap is dat we gaan kijken hoe we een stap verder naar voren kunnen maken in het preventief werken. We gaan daarbij werken langs twee lijnen, enerzijds het meer betrekken van de arts en anderzijds het meer betrekken van de zorgaanbieders.

Voor zorg die vanuit het CJG wordt verstrekt, hebben we goed in beeld welke afwegingen er zijn gemaakt voordat een indicatie wordt afgegeven. Daarmee kunnen we ook zichtbaar maken of er getoetst is of preventieve zorg een optie was of dat curatieve zorg noodzakelijk was. Daarmee hebben we het over een klein deel, ongeveer 25% van de totale jeugdzorg.

Bij de zorg die via artsen of zorgaanbieders loopt kunnen we die toets niet maken, dan hebben we het over 75% van de verleende jeugdzorg. Daarmee zeggen we niet dat dit daar niet plaatsvindt. We weten het gewoon niet. We willen daarom het komende jaar vooral leren hoe de zorg nu loopt via de artsen en zorgaanbieders. Dat willen we samen met hen doen. Centraal blijft daarbij de vraag 'Hoe krijgt de jongere de noodzakelijke zorg'.

4.5 Bouwen, wonen en milieu

Afval

We constateren dat de hoeveelheid vervuiling in het ingezamelde PMD leidt tot afkeur van de ingezamelde grondstoffen. Dit brengt zowel hogere verwerkingskosten als een boete met zich mee. We gaan er vanuit deze schommeling binnen de begroting te kunnen opvangen door de inkomsten voor de grondstoffen en in te zetten op het voorkomen van deze afkeur.

Bouwgrondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

De belangrijkste ontwikkeling is dat de vraag naar woningbouwkavels in de kleine kernen van onze gemeente flink is gestegen. In totaal zijn er nu bijna 40 kavels (exclusief Lievingerveld) gereserveerd of onder optie. In totaal liggen hiervan acht kavels bij de notaris voor overdracht. Er zullen meer volgen. Wat we merken is dat de gegadigden meer tijd nodig hebben om te komen tot de daadwerkelijke aankoop van de kavels. Bouw- en aannemingsbedrijven hebben het erg druk en de wachttijden voor offertes nemen toe. Dit geldt ook voor het aanvragen en verlenen van een omgevingsvergunning. Dit vraagt een meer flexibele opstelling vanuit de gemeente als het gaat om het verstrekken en verlengen van opties. Het huidige optiebeleid sluit hier niet meer op aan en zal op korte termijn worden aangepast.

Lievingerveld

Het bestemmingsplan is op 22 februari 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. De beroepstermijn loopt tot 16 mei 2018. Als er beroep wordt ingesteld tegen de vaststelling van het bestemmingsplan, dan zorgt dit voor vertraging. Dit betekent een financieel risico door het later starten van de grondverkoop.

Wonen en bouwen

Woonplan

In december 2017 is het nieuwe Woonplan 2017-2021 vastgesteld. De acties en maatregelen in het Woonplan worden dit voorjaar uitgewerkt in een concreet uitvoeringsprogramma. Als daar financiële middelen voor nodig zijn, zullen we u daar een apart voorstel over voorleggen.

Ondertussen is de uitvoering gestart. Zo is op 19 maart 2018 de Raamovereenkomst prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties ondertekend. Met nieuwe afspraken willen we zorgen voor voldoende betaalbare sociale huurwoningen in Midden-Drenthe. Om de wachtlijst in Beilen het hoofd te kunnen bieden onderzoeken we met Woonservice de mogelijkheden voor het bouwen van extra sociale huurwoningen in Nagtegaal. Dit lijkt positief. Ook kijken we naar mogelijkheden voor tijdelijke huur.

Verzilverlening

In het kader van de bewustwordingscampagne rond het langer zelfstandig thuis wonen hebben we dit voorjaar de Verzilverlening geïntroduceerd. Het komende jaar doen we ervaring op met deze nieuwe regeling, waarbij senioren de overwaarde in hun koopwoning kunnen gebruiken om aanpassingen aan hun woning te doen, waardoor zij langer in de eigen woning kunnen blijven wonen.

Groot onderhoud waterpartijen Beilen

Er is een plan van aanpak voor groot onderhoud (met kosteninschatting) van 3 grote waterpartijen in Beilen opgesteld en aan de raad voorgelegd. Aan de raad is voorgesteld om de waterpartijen projectsgewijs op te pakken.

Het voorstel is om de vijver Pinsterbloem als eerste aan te pakken. Start voorbereiding voorjaar 2018, uitvoering winter 2018-2019. De uitvoering en dus ook de planning is mede afhankelijk van de financiële bijdrage van het waterschap.

Enquête Ons Water

In het najaar 2017 hebben we een gemeentebrede enquête over riool, (grond)water, drinkwater en klimaatverandering gehouden in samenwerking met de Waterleidingsmaatschappij Drenthe en het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De resultaten worden momenteel geanalyseerd. Inwoners of bedrijven die een klacht/melding hebben gedaan, ontvangen bericht hoe deze wordt opgepakt.

Een eerste terugkoppeling van de uitkomsten van de enquête is via de website gedaan. Dit in combinatie met de berichtgeving van de prijsuitreiking die aan de enquête verbonden was.

Tijdens het proces is besloten om naar de raad een inhoudelijke terugkoppeling te geven, op basis van een analyse van de uitkomsten. Na afronding van de analyse kunnen we deze inhoudelijke terugkoppeling voorbereiden. We verwachten deze na de zomer aan te kunnen bieden.

De uitkomsten zullen we ook gebruiken bij de voorbereidingen van ons integrale beleid voor duurzaamheid.

Klimaatadaptatie

Vanuit het Rijk krijgen de gemeenten een aantal taken opgelegd via het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Dit levert uitdagingen en tegelijkertijd kansen op. Bij iedere ingreep in de openbare ruimte moeten we gaan nadenken wat de effecten van klimaatverandering zijn.

Vanuit het samenwerkingsverband Fluvius denken we in regionaal verband na wat een goede aanpak is voor de opgaven uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Ook dit zal een plaats krijgen in de hiervoor genoemde integrale aanpak.

RUD Drenthe (RUD)

In 2017 is gebleken dat de RUD financiële tekorten heeft. Adviesbureau SeinstravandeLaar heeft de organisatie en de financiën van de RUD doorgelicht. Op basis daarvan zijn aanbevelingen gedaan om de basis bij de RUD op orde te brengen. De RUD zal in 2018 de aanbevelingen concreet uitwerken. Het is duidelijk dat de gemeentelijke bijdrage structureel omhoog moet, om de RUD financieel gezond te kunnen laten functioneren. Uit de begroting 2019 en begrotingswijziging 2018 blijkt hoe hoog de bijdrage zal zijn. Voorstellen hierover behandelt u in de commissie en raad van juni 2018.

Midden-Drenthe energieneutraal

De gemeenteraad heeft in zijn vorige periode een motie aangenomen om stappen te zetten op weg naar een energieneutrale gemeente. Daarnaast zijn er diverse plannen en maatregelen van Rijk en Provincie op het terrein van duurzaamheid. Al deze ontwikkelingen krijgen een plaats in onze integrale aanpak van het duurzaamheidsbeleid.

Zonneparken

We gaan verder met de besluitvormingsprocessen voor de parken Leemdijk, De Lotten en Kloosterman. Voor het zonnepark Leemdijk heeft de gemeente in het najaar van 2017 de SDE+ subsidie aangevraagd. In april heeft het rijk de SDE+ subsidie toegekend voor dit park. Over alle andere ingediende aanvragen voor zonneparken nemen we op dit moment geen besluit.

Stimuleringsregeling bouwen (bijna) energieneutrale woning

Deze regeling is op verzoek van de raad geïnitieerd en is bedoeld om eigenaren van een gemeentelijke of particuliere kavel te stimuleren om zo energiezuinig mogelijk te bouwen (EPC 0,2 of lager). De regeling is begin dit jaar vastgesteld door het college. De gemeenteraad heeft € 200.000 beschikbaar gesteld. Per woning die voldoet kan een bedrag van € 5.000 worden verkregen. Er zijn 30 aanvragen binnen gekomen. Er is budget voor 40 woningen.

VTH Beleid: 'Samen voorbereid de toekomst tegemoet' 2018-2021

Op 4 december 2017 heeft de gemeenteraad het VTH beleidsplan 'Samen voorbereid de toekomst tegemoet' vastgesteld. In het beleidsplan is opgenomen dat in 2018 een 0-meting plaatsvindt op basis waarvan formatie en ambities met elkaar worden geconfronteerd. Daarnaast is vastgesteld dat ten behoeve van de integrale vergunningverlening, het toezicht en de handhaving zowel het toetsprotocol als het toezichtprotocol zoals opgesteld door de Vereniging BWT Nederland, wordt geïmplementeerd. De 0-meting wordt nu uitgevoerd, ondersteund door een extern bureau.

Veiligheid oevers en bermen Verlengde Middenraai, Westerborkerveld en Suermondsweg

In februari 2018 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld voor het verbeteren van oevers en bermen van de Verlengde Middenraai, het Westerborkerveld en de Suermondsweg. De aanbesteding van de Verlengde Middenraai heeft inmiddels plaatsgevonden. De werkzaamheden zullen na de bouwvak gaan starten. Het Westerborkerveld en de Suermondsweg zijn in voorbereiding.

Fietspad De 7 Blokken (Smildegerveen)

Het project Fochteloërveen/Smildegerveen loopt naar het einde. Het betreft een stuk natuurontwikkeling met als hoofddoel een vernatting van gronden tegen het Fochteloërveen aan. De wens van het Recreatieschap, de provincie, de omliggende gemeenten en de gemeente Midden-Drenthe is om ook een fietspad aan te leggen. Het betreft de verbinding tussen de Meesterswijk en

Jonkerswijk. Het fietspad is om praktische redenen losgekoppeld van de andere werkzaamheden, al is er op verschillende plekken wel rekening gehouden met het fietspad. Het fietspad staat voor 2019 in de bestedingswensen. Om het fietspad in 2019 uit te voeren is in 2018 een voorbereidingskrediet nodig van € 20.000.

4.6 Openbare ruimte

Fietsen op de VAM-berg

Eind 2017 hebben wij besloten om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met de provincie, Attero en Afvalzorg om het fietsen op de VAM-berg mogelijk te maken. De overeenkomst is begin 2018 getekend. Met de overeenkomst zetten de partijen zich gezamenlijk in voor het fietsen op de VAM-berg en bijbehorende projecten. De realisatie van een fietspad van Drijber naar school is één van deze projecten. We gaan kijken hoe we de fietsroute op de VAM-berg kunnen laten aansluiten op andere fietspaden in de buurt.

Pilot Beilervaat

Vanuit de ongevallen zien we dat de verkeersonveiligheid zich met name concentreert op de erftoegangswegen A buiten de kom, waar nu nog een maximumsnelheid van 80 km/u geldt. Op dit moment zitten we midden in het proces 'Pilot Beilervaat'. Samen met buurtbewoners is de verkeersveiligheid geanalyseerd. Een van de onderdelen van de pilot is het omlaag brengen van de snelheid van 80 naar 60 km/u. Dit hebben we vorig jaar gedaan. Verdere acties zijn er nog niet geweest, omdat er voor langere tijd werkzaamheden langs de Beilervaat waren, door het leggen van kabels en leidingen. Nu de kabelwerkzaamheden afgerond zijn, bekijken we met de werkgroep welke acties we nu kunnen oppakken.

4.7 Vrije tijd

Koersnota vrijetijdseconomie 2018-2022

In de raadsvergadering van 1 februari 2018 is de Koersnota vrijetijdseconomie 2018-2022 (unaniem) vastgesteld. In deze nota staat onder andere de wens om een nieuwe stichting (voor gezamenlijke promotie van Midden-Drenthe) op te zetten en een toeristisch regisseur aan te stellen. Hiervoor wordt later dit jaar een voorstel aan de raad aangeboden. Momenteel zijn we de plannen uit de nota en de financiële consequenties ervan verder aan het uitwerken.

Project Vitale Vakantieparken

Onder regie van de provincie participeren de Drentse gemeenten, samen met het Recreatieschap Drenthe en RECRON, in het project Vitale Vakantieparken. Vanuit het oogpunt van de vrijetijdseconomie wordt gekeken naar de vitaliteit van de vakantieparken. Om tot een gezamenlijke aanpak in Drenthe te komen is in december 2017 een bestuursconvenant ondertekend door alle Drentse gemeenten en de provincie. Nu is het aan de gemeenten om voor hun eigen gemeente een plan van aanpak te maken en het (meerjaren)project verdere invulling te geven.

We gaan met dit beleidsterrein verder, zoals omschreven in het coalitieakkoord. Ook dit zal een onderdeel van onze uitvoeringsagenda worden.

Wandelknooppuntennetwerk fase 1

De raad heeft middelen beschikbaar gesteld voor het aanleggen van een wandelknooppunten-netwerk. In deze eerste fase wordt het midden en zuidelijke deel van de gemeente voorzien van een netwerk. De gesprekken met particuliere grondeigenaren zijn geweest en momenteel voert het Recreatieschap Drenthe gesprekken met de grootgrondeigenaren. Verwachting is dat het netwerk begin 2019 uitgerold kan worden.

Sportpark Noord West

Met de stichting en de verenigingen zijn goede afspraken gemaakt over de uitvoering van de renovatie van de velden en in welk tijdsbestek. Er is een dag georganiseerd waarop we samen met de verenigingen kunstgrasvelden hebben bekeken. Daarnaast zijn we druk bezig om een uitvoeringsovereenkomst op te stellen voor de renovatie van het parkeerterrein. De verenigingen gaan dit zelf doen. Op het sportpark zijn we begonnen met de snoeiwerkzaamheden. Binnenkort gaan we aan de slag met de aanbesteding van de renovatiewerkzaamheden en het kunstgrasveld. De aanbesteding wordt ineens gedaan terwijl de uitvoering over meerdere jaren loopt omdat het competitieverloop wel zijn normale doorgang moet vinden.

Holocaust namenmonument

Het Auschwitz comité heeft een aanvraag ingediend om mee te doen met de oprichting van een monument met de namen van alle kampslachtoffers. Door de aanwezigheid van Kamp Westerbork zijn dat in onze gemeente relatief veel namen. We hebben besloten de aanvraag te honoreren omdat we het belangrijk vinden dat de herinnering aan wat er destijds gebeurd is onder de aandacht blijft. De kosten zijn incidenteel verwerkt in deze voorjaarsnota.

4.8 Zorg en welzijn

Publiek Vervoer

In het kader van de Wmo is het publiek vervoer opnieuw aanbesteed en gegund aan Connexxion per 9 april 2018. Alle Wmo cliënten zijn hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht. Doel van deze aanbesteding is om samenhang in de vervoerssystemen aan te brengen.

Thuisblijver

Uit oogpunt van bewustwording over langer zelfstandig wonen is in het eerste kwartaal de derde editie van de Thuisblijver gepubliceerd. Alle 60-plussers ontvangen een exemplaar thuis. Daarnaast worden in openbare ruimtes (wachtkamers huisartsen en zorginstellingen, etc.) leesexemplaren neergelegd.

'Ik pas'

'Ik pas' is een project waarbij alle deelnemers beloven een maand geen alcohol te drinken. Doelstelling van dit project was het bevorderen van alcoholmatiging en dus het bevorderen van de gezondheid. Het is een project van Welzijnswerk waarbij de gemeente gastheer was van de slotbijeenkomst.

'Up to you'

Dit is een project waarbij jongeren hun ideeën over het inrichten van de samenleving op een eigentijdse manier konden weergeven. Dat leverde een groot aantal creatieve projecten op. Een mooi voorbeeld hiervan is de jongere die middels een filmpje liet zijn waarom hij graag een kinderboerderij in zijn woonplaats wil. Dit soort projecten moeten ervoor zorgen dat de betrokkenheid van jongeren bij hun gemeente groter wordt. De slotavond vond op het gemeentehuis plaats inclusief de prijsuitreiking.

Mantelzorg

In het eerste kwartaal is de geïntegreerde nota voor mantelzorg en respijtzorg vastgesteld. In het verleden waren deze twee onderdelen beleidsmatig niet aan elkaar verbonden terwijl dat vanuit integraliteit erg gewenst was. De nota is interactief met de WMO-raad opgezet. Het is een mooi voorbeeld van beleid waarbij de samenleving actief mee participeert. Er is inmiddels een folder opgezet voor respijtzorg door Welzijnswerk, in samenwerking met gemeente en WMO-raad.

GGD

Conform de meerjarenbegroting van de GGD is de gemeentelijke bijdrage verhoogd. In de discussie hierover heeft uw raad aangegeven hier geen voorstander van te zijn. Dit standpunt is ook ingebracht in het algemeen bestuur van de GGD. Het algemeen bestuur heeft in ruime meerderheid besloten het voorstel tot verhoging van de tarieven over te nemen. Conform de GR zal de gemeente Midden-Drenthe daarin moeten volgen, de gemeentelijke bijdrage is daarom hoger vastgesteld in onze begroting.

Uitvoering WMO

We constateren dat de druk op de uitvoering van de WMO stijgt. De WMO bestaat uit vervoersvoorzieningen, huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en ondersteuning/begeleiding. Die druk zit met name bij de nieuwe taken. Ondersteuning/begeleiding vraagt veel meer aandacht. Tevoren was ingeschat dat het een vrij statisch bestand zou zijn omdat vrijwel alle voorzieningen op dit terrein blijvend zijn. De meeste mensen die deze voorziening ontvangen raken de voorziening niet meer kwijt. De uitvoering hiervan blijkt echter veel meer dynamiek te hebben dan tevoren was ingeschat. Daarbij komt dat elke aanvraag complex is. Bij de andere voorzieningen in het kader van de WMO staan we meer aan het begin van het proces en is de hulpvraag vaak enkelvoudig. Bij Ondersteuning/begeleiding is dit nooit zo.

Daarbij komt nu de vraag vanuit de gemeente Assen om in het kader van de overgang van Beschermd Wonen nu alvast een aantal taken op te pakken. Daarvoor is nog geen formatie beschikbaar. Die is wel noodzakelijk. Uit de overschotten op Beschermd Wonen kunnen we deze kosten wel betalen.

Op 1 januari 2018 zijn de verstrekkingen in het kader van de WMO hulpmiddelen (rolstoelen, hulpmiddelen) aanbesteed en gegund aan Hulpmiddelencentrum (HMC). Alle onderhanden voorzieningen zijn overgegaan naar de nieuwe leverancier. Alle gebruikers zijn hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht. De eerste geluiden over de handelwijze van de nieuwe leverancier zijn niet positief. Inmiddels is er contact geweest met de leverancier over de moeilijke opstartfase. Dit moet verbetering brengen. We blijven dit nauwgezet monitoren.

4.9 Algemene middelen en bedrijfsvoering

Pas op de plaats verkoop gebouwen Smilde

In Smilde vindt op dit moment een breed onderzoek door inwoners en organisaties (kerngroep) plaats naar de behoefte aan een dorps huis. Om dit onderzoek zo veel mogelijk recht te doen en zo min mogelijk te beperken is de verkoop van een aantal panden uitgesteld tot uiterlijk 1 juli of zoveel eerder als een gebouw af valt als mogelijk dorps huis. Door deze pas op de plaats aangaande de verkoop blijft de gemeente langer eigenaar van de panden waardoor ook de energie- en onderhoudskosten langer doorlopen.

Risico inventarisatie en evaluatie (RI&E)

Na een periode van zeven jaar is binnen de gemeente Midden Drenthe een RI&E-onderzoek uitgevoerd. Met de uitkomsten van dit onderzoek wordt momenteel een meerjarig plan van aanpak opgesteld. De verwachting is dat dit impact heeft als het gaat over de inzet van de benodigde financiële middelen om het plan van aanpak uit te voeren.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG is de nieuwe privacywet die op 25 mei 2018 de huidige Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) vervangt. De burger krijgt onder deze Europese wetgeving meer rechten dan onder de WBP ten aanzien van inzage, wijzigen, overdragen en verwijderen van persoonsgegevens.

Inmiddels ruim een jaar wordt er gewerkt aan de invoering van deze nieuwe wetgeving. Een breed pakket aan beleid, procedures en maatregelen wordt geïmplementeerd. Naar verwachting zullen de meest kritische onderdelen voor de invoering van de AVG gereed zijn op 25 mei. Vanuit deze basis zal er de komende periode verder ontwikkeld en aangescherpt worden.

Gemeentefonds

In de afgelopen maanden bent u op verschillende momenten geïnformeerd over het gemeentefonds. In de voorjaarsnota worden de financiële effecten verwerkt van de september- en decembercirculaire van 2017 en de maartcirculaire 2018. Samengevat ziet dit er als volgt uit (positieve getallen betekenen een hogere algemene uitkering):

	2018	2019	2020	2021	2022
septembercirculaire 2017	109.880	2.440	24.448	43.939	131.884
decembercirculaire 2017	-2.768	-2.768	-2.768	-2.768	-2.768
maartcirculaire 2018 *)	354.835	1.538.315	2.745.773	3.671.431	4.948.185
totaal effect algemene uitkering	461.947	1.537.987	2.767.453	3.712.602	5.077.301

*) In de brief die u ontvangen hebt over de maartcirculaire 2018 zijn de financiële gevolgen voor een deel niet juist verwerkt. De uitname in 2018 uit het gemeentefonds voor de instelling van Fonds Sociaal Domein is in mindering gebracht op het Sociaal Domein, dit moet in mindering worden gebracht op de algemene uitkering.

In het hoofdstuk Meerjarenbegroting is het aangepaste financieel perspectief opgenomen.

5. Meerjarenbegroting

In dit hoofdstuk hebben wij de effecten verwerkt van diverse besluiten.

- Het gaat in de eerste plaats om de besluiten uit deze voorjaarsnota.
- Verder gaat het om het besluit om extra middelen beschikbaar te stellen voor de bouw van een nieuwe school voor voortgezet onderwijs in Beilen.
- In de begroting 2018 heeft u besloten om in 2019 middelen beschikbaar te stellen voor twee fietspaden: fietspad Garmingerstukken (krediet € 580.000) en fietspad De Zeven Blokken (krediet € 200.000). De kapitaallasten van beide fietspaden zijn in het overzicht verwerkt. Deze fietspaden zullen opgenomen worden in het bestedingsplan voor de begroting 2019.

We gaan al een aantal jaren uit van de behoefte aan structurele bestedingsruimte in de begroting voor nieuw beleid. Op dit moment hanteren we daarvoor een bedrag van € 250.000 per jaar. Deze nog beschikbare bestedingsruimte is apart in beeld gebracht.

In de raadsvergadering van juni 2018 neemt u een besluit over de bijdrage aan de RUD. De aanpassing van deze bijdrage is niet in deze voorjaarsnota verwerkt. Omdat de financiële gevolgen aanzienlijk zijn, hebben we ervoor gekozen deze wel alvast in dit overzicht op te nemen.

Perspectief

De bedragen hieronder schetsen een bijzonder positief perspectief. Er komen nieuwe taken op de gemeenten af die we met deze middelen daadwerkelijk op kunnen pakken. Tegelijk sluiten wij ons aan bij de winstwaarschuwingen die ons van verschillende kanten bereiken: We zullen ook daadwerkelijk veel middelen nodig hebben voor dat nieuwe beleid. Ook voor onze eigen uitvoeringskosten. De organisatie heeft na een aantal jaren van bezuinigingen weinig tot geen ruimte om nieuwe uitdagingen op te vangen zonder dat u als gemeenteraad daarvoor extra middelen beschikbaar stelt. Met dit financieel perspectief is dat ook mogelijk.

Nieuw meerjarenperspectief

	2018	2019	2020	2021	2022
Financieel perspectief					
Meerjarenbegroting 2018-2021 (1)	€ 608.424	€ 837.344	€ 786.696	€ 476.641	€ 476.641
Mutaties voorjaarsnota:					
Effecten circulaires gemeentefonds	€ 461.947	€ 1.537.987	€ 2.767.453	€ 3.712.602	€ 5.077.301
Dividend BNG Bank	€ 53.523	€ 53.523	€ 53.523	€ 53.523	€ 53.523
Vervallen huurbijdrage	€ 39.716	€ 39.716	€ 39.716	€ 39.716	€ 39.716
Indexering en actualisatie	€ 20.054	€ 50.038	€ 50.038	€ 50.038	€ 50.038
BTW-effect aanbesteding straatreiniging	€ 15.278	€ 15.278	€ 15.278	€ 15.278	€ 15.278

Incidentele voordelen	€ 26.800				
Subsidie Stichting Welzijnswerk	€ -159.175	€ -157.971	€ -156.740	€ -155.482	€ -154.195
Pensioenpremies en verzekeringen	€ -104.275	€ -104.275	€ -104.275	€ -104.275	€ -104.275
Kosten (oud-)wethouders	€ -97.366	€ -92.667	€ -92.667	€ -92.667	€ -92.667
WWB levensonderhoud	€ -59.286	€ -59.286	€ -59.286	€ -59.286	€ -59.286
Veiligheidsregio Drenthe (VRD)	€ -33.148	€ -33.148	€ -33.148	€ -33.148	€ -33.148
GGD Drenthe	€ -36.479	€ -67.553	€ -103.904	€ -140.506	€ -177.920
Abonnementen en contributies	€ -35.723	€ -35.723	€ -35.723	€ -35.723	€ -35.723
Kleine mutaties	€ -27.574	€ -19.839	€ -19.839	€ -19.841	€ -19.841
Incidentele nadelen	€ -63.910				
Subtotaal (2)	€ 382	€ 1.126.080	€ 2.320.426	€ 3.230.229	€ 4.558.801
Subtotaal (3 = 1+2)	€ 608.806	€ 1.963.424	€ 3.107.122	€ 3.706.870	€ 5.035.442
Overig:					
extra krediet nieuwbouw VO		€ -421.773	€ -421.773	€ -421.773	€ -421.773
fp Garmingerstukken		€ -34.800	€ -34.800	€ -34.800	€ -34.800
fp De Zeven Blokken		€ -6.900	€ -6.900	€ -6.900	€ -6.900
Subtotaal (4)	€ -	€ -463.473	€ -463.473	€ -463.473	€ -463.473
Subtotaal (5=3+4)	€ 608.806	€ 1.499.951	€ 2.643.649	€ 3.243.397	€ 4.571.969
Bestedingsruimte (6)	0	€ 250.000	€ 500.000	€ 750.000	€ 1.000.000
Nog te nemen besluit: tekort RUD (7)	€ -211.379	€ -203.597	€ -173.382	€ -182.253	€ -216.605
Totaal (5+6+7)	€ 397.427	€ 1.546.354	€ 2.970.267	€ 3.811.144	€ 5.355.364